

УДК 343.13

М. Карпенко, Д. Коковін

INVESTIGATION OF MEANINGS AND CLAUSES OF EXTRADITION ON THE BASIS OF INTERNATIONAL LEGISLATION'S ANALYZING

М.І. Карпенко

*кандидат юридичних наук, доцент,
доцент кафедри кримінального права та процесу
ВНЗ «Національна академія управління»*

Д.І. Коковін

*студент 4-го курсу
ВНЗ «Національна академія управління»*

ДОСЛІДЖЕННЯ ПОНЯТТЯ ТА УМОВ ЕКСТРАДИЦІЇ ШЛЯХОМ АНАЛІЗУ МІЖНАРОДНОГО ЗАКОНОДАВСТВА

Постановка проблеми. Однією з проблем людства є проблема злочинності. Проблема стоїть досить гостро, оскільки кількість вчинених злочинів з кожних роком тільки зростає та набуває глобального характеру. Саме тому міжнародне співробітництво в сфері боротьби зі злочинністю відіграє важливу роль у безпеці людства.

Аналіз останніх публікацій і досліджень. Поняття екстрадиції й міжнародного співробітництва у боротьбі зі злочинністю досліджують українські та зарубіжні вчені, серед яких О.М. Бандурка, Ю. В. Баулін, В.Г. Буткевич, А.А. Вознюк, Г.О. Душейко, Г.В. Єпур, С.Є. Житняк, Д.О. Компанієць, С.П. Кучевська, С.Я. Лихова, Л.В. Максимів, А.С. Мацко, В.Я. Мацюк, В.С. Овчинський, Ю. А. Пономаренко, М. П. Свистуленко, В.Б. Смелік, В.Д. Сущенко, Л.Д. Тимченко, М.І. Хавронюк, С.С. Беляєв, О.І. Бойцов, Р.М. Валеєв, М.І. Костенко, І.І. Лукашук, А.В. Наумов, Н.А. Сафаров, І.А. Ширер та інші.

Метою статті є дослідження питань міжнародного співробітництва в боротьбі зі злочинністю, а саме: поняття екстрадиції та її умов.

Основні результати дослідження. Конституція України є Основним законом України, наділеним вищою юридичною силою, покликаний захищати права людини й громадянина. Аналізуючи Конституцію України, зокрема ст. 3, яка передбачає, що людина, її життя, здоров'я, честь, гідність, недоторканність є найвищою соціальною цінністю, що саме держава покликана захищати права і свободи людини, це є її головним обов'язком.

Ст. 22 Конституції України визначає, що права і свободи людини й громадянина не є вичерпними, тобто дозволено все, що не заборонено законом [3].

Саме Кримінальний кодекс України містить перелік дій і бездіяльності, що визнаються злочинами з боку держави. Так, у ст. 11 КК зазначається, що злочином є передбачена Кримінальним кодексом суспільно небезпечна дія чи бездіяльність, що вчинена суб'єктом злочину. Часто буває, що особа, вчинивши злочин, має на меті приховати його, уникнути відповідальності шляхом зміни місця свого перебування за межами країни. Однак, згідно зі ст. 6 Кримінального кодексу України, якщо злочин було вчинено, продовжено або закінчено на території України, то особа має відповідати за цим Кодексом [4].

Темою цього дослідження є екстрадиція. Коментований Кримінальний процесуальний кодекс України визначає екстрадицію як передачу підозрюваних, обвинувачених чи підсудних осіб державою, на території якої вони перебувають, іншій державі на вимогу для притягнення їх до кримінальної відповідальності та покарання [1]. Розрізняють три види екстрадиції: 1) видача осіб, підозрюваних у злочинах, для притягнення до кримінальної відповідальності; 2) видача вже засуджених злочинців для виконання вироку; 3) видача на час (як правило, для участі у слідчих і судових процедурах).

Екстрадиція є важливою складовою частиною міжнародної співпраці в сфері кримінального провадження. Відповідні злочини і злочинність часто є національними проблемами, оскільки багато в чому залежать від соціальної структури, рівня соціально-економічного розвитку і культури конкретної держави. Переростання національної злочинності в міжнародну вимагає об'єднання зусиль міжнародного співтовариства в боротьбі з цим небезпечним соціальним явищем.

Сутність видачі особи, яка вчинила кримінальне правопорушення (екстрадиція), виходить із змісту й обсягу такого напряму співробітництва, що визначається міжнародними зобов'язаннями України. Основою цього є положення двох основних багатосторонніх договорів України: Європейської конвенції про видачу правопорушників від 13 грудня 1957 року, а також Додаткового протоколу від 15 жовтня 1975 року та Другого додаткового протоколу від 17 березня 1978 року до цієї Конвенції; Конвенції про правову допомогу і правові відносини в цивільних, сімейних і кримінальних справах від 22 січня 1993 року та Протоколу від 29 березня 1997 року до цієї Конвенції, а також двосторонніх міжнародних договорів України, зокрема: Договір між Україною та Китайською Народною Республікою про екстрадицію від 10 грудня 1998 року; Договір між Україною та Республікою Індія про видачу правопорушників від 3 жовтня 2002 року; Договір між Україною та Федеративною Республікою Бразилія про видачу правопорушників від 21 жовтня 2003 року; Договір між Україною та Республікою Панама про видачу правопорушників від 4 листопада 2003 року; Договір між Україною та Ісламською Республікою Іран про видачу правопорушників від 11 травня 2004 року тощо [16].

Центральним органом України щодо видачі особи (екстрадиції), якщо інше не передбачено міжнародним договором України, є, відповідно, Генеральна прокуратура України та Міністерство юстиції України. Генеральна прокуратура є центральним органом України щодо видачі (екстрадиції) підозрюваних, обвинувачених у кримінальних провадженнях під час досудового розслідуван-

ня. У свою чергу, Міністерство юстиції України є центральним органом України щодо видачі (екстрадиції) підсудних, засуджених у кримінальних провадженнях під час судового провадження або виконання вироку (ст. 574 КПК) [13, с. 750].

Відповідно до ст. 574 Кримінального процесуального кодексу України, центральні органи України щодо видачі особи (екстрадиції) здійснюють такі заходи:

- 1) звертаються до компетентних органів іноземних держав із запитом про видачу особи (екстрадицію), тимчасову видачу або транзитне перевезення;
- 2) розглядають запити компетентних органів іноземних держав про видачу особи (екстрадицію), тимчасову видачу або транзитне перевезення та приймають рішення щодо них;
- 3) організують проведення екстрадиційної перевірки;
- 4) організують прийом-передачу осіб, щодо яких прийнято рішення про видачу (екстрадицію), тимчасову видачу чи транзитне перевезення;
- 5) здійснюють інші повноваження, визначені цим розділом або міжнародним договором про видачу особи (екстрадицію).

Європейським співтовариством слушно у сфері правосуддя запроваджується принцип «або видай, або суди». Європейська конвенція про видачу правопорушників 1957 р., ратифікована Верховною Радою України 16 січня 1998 р. (далі — Конвенція про видачу правопорушників), передбачає видачу однією державою іншій всіх осіб, щодо яких компетентні органи держави, що запитуються, ведуть кримінальне переслідування у зв'язку з будь-яким злочином або які розшуковуються зазначеними органами для приведення у виконання вироку чи постанови про затримання [2].

У ч. 2 ст. 25 Конституції України закріплено, що громадянин України не може бути вигнаний за межі України або виданий іншій державі [3].

Аналогічні положення містяться в Конституції Федеративної Республіки Німеччина (1949 р.), зокрема у ч. 2 ст. 16 закріплено положення про те, що жоден німець не може бути виданий іноземній державі [5].

Конституція Італійської Республіки (1947 р.) передбачає, що видача громадянина може відбутися тільки у випадках, прямо передбачених міжнародними угодами (ч. 1 ст. 26). В жодному разі не допускається видача громадян і іноземців за політичні злочини (ч. 4 ст. 10, ч. 2 ст. 26) [6].

Конституція Португальської Республіки передбачає видачу португальських громадян тільки на умовах взаємності з боку відповідної держави, закріплених міжнародним договором, у випадках тероризму і злочинів, організованих на міжнародному рівні, якщо держава, що вимагає видачі, гарантує проведення належного і справедливого процесу (ч. 3 ст. 33) [7].

Ст. 6 Конвенції про видачу правопорушників передбачає, що держава має право відмовити у видачі своїх громадян, але якщо держава, яка запитуються, не видає свого громадянина, вона на прохання держави, яка запитують, передає справу своїм компетентним органам для порушення кримінального переслідування, якщо воно буде необхідним. Таким чином, Конвенція про видачу правопорушників передбачає принцип *aut dedere aut judicare*, що означає

«видай або суди». Водночас, національне законодавство не містить фактичних і юридичних підстав і порядку видачі або кримінального переслідування зазначених осіб [2]. Продовжуючи тему принципів екстрадиції особи, слід також звернути увагу на принципи конкретності, подвійної кримінальності (doublejeopardy). Згідно з принципами, особа, що вчинила злочин, не може двічі нести за нього відповідальність (відмови у видачі власних громадян, відмови у видачі за політичні злочини та ін.).

Слід зазначити, що у Європейській конвенції чітко не визначено процесуальний статус особи, яка підлягає екстрадиції [15, с. 511].

Відповідно до Кримінально процесуального кодексу України, процедура екстрадиції включає такі етапи:

– офіційне звернення про встановлення місця перебування на території запитуваної держави особи, яку необхідно видати;

перевірку обставин, що можуть перешкоджати видачі (екстрадиційну перевірку);

– прийняття рішення за запитом;

– фактичну передачу такої особи під юрисдикцію запитуючої держави [1; 13, с. 749].

Європейська конвенція про видачу правопорушників також передбачає, що видача правопорушників не може ґрунтуватися на політичній переслідуваності особи, тобто має політичне забарвлення.

В.С. Березняк, досліджуючи питання екстрадиції, підкреслював важливість дослідження певного переліку питань перевірки, а саме:

1) яка держава направила запит про екстрадицію особи;

2) чи існують в державі тортури, катування або жорстокі та нелюдські поведіння з людиною чи покарання, а також покарання у вигляді смертної кари;

3) чи існують на території цієї держави міжнародні правозахисні організації;

4) чи існують між державами укладені двосторонні міжнародні договори про правову взаємодопомогу;

5) вивчення світової практики співпраці з даними державами [8].

Аналізуючи положення чинного Кримінально процесуального кодексу України, слід зазначити, що екстрадиційною перевіркою є діяльність визначених законом органів щодо встановлення та дослідження передбачених міжнародним договором України, іншими актами законодавства України обставин, що можуть перешкоджати видачі особи, яка вчинила злочин (п. 8 ч. 1 ст. 541 КПК). Така перевірка здійснюється протягом 60 днів. Цей строк може бути продовжено відповідним центральним органом України (ст. 587 КПК) [13, с. 751].

Підставами для екстрадиції, відповідно до Кримінально процесуального кодексу України, є розшук особи правоохоронними органами інших держав.

Обов'язковою правовою підставою для видачі особи з України є наявність міжнародного договору про видачу, укладеного з відповідною державою, а фактичною підставою – перебування особи, яка обвинувачується або засу-

джена за вчинення екстрадиційного злочину, на території запитуваної держави. Єдиним приводом екстрадиції особи є клопотання (вимога) про її видачу, хоча окремі етапи екстрадиційного процесу можуть здійснюватися за наявності інших приводів (наприклад, її затримання або тимчасовий арешт). Екстрадиційний процес розпочинається з оголошення міжнародного розшуку, вжиття тимчасових заходів при встановленні її місцезнаходження за кордоном, підготовки запиту про видачу, направлення запиту про видачу. Завершується екстрадиційний процес виконанням рішення про видачу запитуваною стороною, яке охоплює доручення прокурора області з організації видачі особи, звернення до суду про вжиття тимчасових заходів або затримання особи (арешту) з метою її видачі іноземній державі, етапування особи до державного кордону та передачу-отримання виданої особи на кордоні з її етапуванням до місця провадження у кримінальній справі [14, с. 795].

При цьому процедура затримання повинна відбуватися виключно в межах чинного законодавства України. Відповідно до ст. 208 КПК України, уповноважена службова особа, що здійснила затримання особи, повинна негайно повідомити затриманому зрозумілою для нього мовою підстави затримання та у вчиненні якого злочину він підозрюється. Особливу увагу необхідно звертати на роз'яснення прав такій особі, причому у такому разі слід виконувати як загальні вимоги, передбачені ч. 4 ст. 208 КПК України, так і вимоги ст. 581 КПК України, відповідно до яких затримана особа має такі права:

- 1) мати захисника і побачення з ним за умов, що забезпечують конфіденційність спілкування, на присутність захисника під час допитів;
- 2) отримувати медичну допомогу;
- 3) давати пояснення, показання або не говорити нічого з приводу підозри проти нього;
- 4) негайно повідомити інших осіб (близьких родичів, членів сім'ї чи інших осіб за вибором цієї особи) про його затримання і місце перебування відповідно до положень ст. 213 КПК України;
- 5) вимагати перевірку обґрунтованості затримання;
- 6) знати, у зв'язку з яким кримінальним правопорушенням надійшов запит про її видачу;
- 7) брати участь у розгляді судом питань, пов'язаних з її триманням під вартою і запитом про її видачу;
- 8) ознайомлюватися із запитом про видачу або одержати його копію;
- 9) оскаржувати рішення про тримання під вартою, про задоволення запиту про видачу;
- 10) висловлювати в судовому засіданні власну думку щодо запиту про видачу;
- 11) звертатися з проханням про застосування спрощеної процедури видачі.

Водночас особі, стосовно якої розглядається питання про видачу і яка не володіє державною мовою, забезпечується право робити заяви, заявляти клопотання, виступати в суді мовою, якою вона володіє, користуватися послугами перекладача, а також отримати переклад судового рішення та рішення центрального органу України мовою, якою вона користувалася під час розгляду. Якщо особа, стосовно якої розглядається питання про видачу, є іноземцем і тримається під вартою, то вона має право на зустрічі з представником дипломатичної чи консульської установи своєї держави [3].

Про затримання особи, підозрюваної у вчиненні злочину, складається протокол, в якому, крім відомостей, передбачених ст. 104 КПК України, зазначаються: місце, дата і точний час (година і хвилини) затримання відповідно до

положень ст. 209 КПК України; підстави затримання; результати особистого обшуку; клопотання, заяви чи скарги затриманого, якщо такі надходили; повний перелік процесуальних прав та обов'язків затриманого. Протокол про затримання підписують особа, яка його склала, і затриманий. Копія протоколу негайно під розпис вручається затриманому, а також надсилається прокурору, який здійснює нагляд за додержанням законів органом, що здійснив затримання. Повідомлення прокурору, до якого додається копія протоколу затримання, повинно містити докладну інформацію щодо підстав і мотивів затримання.

До особи, щодо якої надійшов запит про її видачу відповідно до ст. 588 КПК, може бути застосовано спрощений порядок видачі. Безумовно, рішення про видачу особи може бути оскаржене (ст. 591 КПК) [15, с. 516].

Також слід зазначити, що відповідно до розділу 3 ст. 344 Кодексу міжнародного приватного права (Кодексу Бустаманте від 20.02.1928), для забезпечення ефективної міжнародної судової компетенції з кримінальних справ кожна держава, що домовляється, буде ухвалювати клопотання інших держав про видачу осіб, які обвинувачуються або переслідуються за скоєні злочини. У ст. 345 зазначається, що держава не зобов'язана видавати своїх громадян, але тоді вона має їх судити. Якщо декілька держав клопочуться про видачу особи за один і той же злочин, то особа видається тій державі, на території якої злочин був вчинений (ст. 347). Якщо особа вчинила більше одного злочину, але різної тяжкості, то особа видається тій державі, на території якої було вчинено більш тяжкий злочин (ст. 348). Видача особи має місце лише тоді, коли особа є виконавцем, співучасником або підбурювачем злочину (ст. 352). Видача осіб, які переслідуються з політичних мотивів, виключається (ст. 356). Видача також виключається, коли особа вже відбула покарання або строк давності для притягнення особи до відповідальності закінчився (стст. 358, 359). Також зазначається перелік документів, що мають бути додані з вимогою про видачу особи, а саме: 1) вирок чи ордер, або наказ на арешт особи, або документ такого ж значення; 2) документи про походження особи, або дані, що можуть слугувати для його ідентифікації; 3) завершені копії положень, що дають правову кваліфікацію діянь особи, на яких базується вимога про видачу особи (ст. 365). У жодному разі не може бути покаранням смертна кара (ст. 378). Також зазначається, що коли у видачі особи державі було відмовлено, повторний запит про видачу особи з цього ж самого злочину неможливий (ст. 381) [9].

Варто зазначити, що екстрадиція в США, як правило, містить три положення про громадянство. Перше не стосується саме конкретного громадянства, але надається згода на видачу всіх осіб. Згідно із судовим тлумаченням та адміністративними інтерпретаціями положень, слово «особи» включає в себе громадян, а тому відмова видати втікача тому, що він є громадянином, не може бути виправдане. Другий і найбільш поширений тип договору передбачає, що «жодна з договірних сторін не зобов'язана передавати своїх власних громадян або суб'єктів ...» (Конгрес прийняв законодавство для подолання судової системи, яка позбавляє Сполучені Штати права не видавати американців згідно з цим положенням). Третій тип договірного положення свідчить, що «жодна із сторін не зобов'язана передавати своїх власних громадян відповідно до поло-

жень цієї Конвенції, але виконавча влада кожної з них має право видавати їх, якщо на їхній розсуд це буде необхідно зробити» [17, с. 16].

Римський статут Міжнародного кримінального суду визначає умови екстрадиції особи, але має місце принцип «*ne bis in idem*», який означає, що особа не може бути покарана за одне й те саме діяння двічі (ч. 2 ст. 89). Відповідно до ст. 87 суд має право звертатись до держав-учасників з проханням про співпрацю. Також суд має право запропонувати будь-якій іншій державі, що не є учасником, проявити допомогу на основі спеціальної домовленості або на будь-якій іншій відповідній основі. Прохання про арешт та надання у розпорядження направляються у письмовому вигляді.

Римський статут також має певний перелік документів, що потрібні для прохання про арешт особи та надання у розпорядження, це: 1) згода держави-учасника на транспортування особи через свою територію. Ця згода має містити: інформацію про особу, що транспортується, коротко викладені обставини справи та їх правову кваліфікацію, ордер на арешт та передачу особи. При транспортуванні особа знаходиться під вартою; 2) інформація про особу, що є достатньою для ідентифікації особи, та інформацію про місцезнаходження особи; 3) копія ордеру на арешт. Якщо особа вже визнана винною, то: 1) копія ордеру на арешт особи; 2) рішення про визнання особи винною; 3) інформація про те, що особа є тією самою, про кого йде мова у судовому рішенні. Якщо вирок вже винесений особі, то копія вироку є також обов'язковою у наданні, а у разі вироку з позбавленням волі особи із заявою про те, який строк особа вже відбула та скільки ще залишилось відбути [10].

Деякі конвенції включають в себе конкретні положення, що стосуються процесу видачі. Наприклад, Женевські конвенції вказують, що варіант видачі обвинуваченого іншій державі можливий за умови, що ця держава розгледіла в справі переконливі докази. У переважній більшості конвенцій зазначається, що злочини повинні розглядатися для цілей видачі між державами-учасниками, якщо б вони були вчинені не тільки в тому місці, в якому вони мали місце, але і на території держав, які зобов'язані встановити їх юрисдикцію, що надається такими Конвенціями. Женевськими конвенціями та проектом Кодексу 1996 р. рекомендується, що особливу увагу слід приділяти проханням держави, на території якої стався злочин [18, с. 11].

Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин також передбачає видачу особи та взаємну юридичну допомогу. Стаття 3 містить широкий перелік дій або бездіяльності, пов'язаних з виробництвом, виготовленням, екстрагуванням, приготуванням, пропозицією, пропозицією з метою продажу, розповсюдженням, продажу, постачання на будь-яких умовах, посередництвом, переправленням, транзитним переправленням, транспортуванням, імпортом або експортом будь-якого наркотичного засобу чи будь-якої психотропної речовини на порушення положень Конвенції 1961 р., цієї Конвенції з поправками або Конвенції 1971 року.

Стаття 6 цієї Конвенції передбачає, що кожне з правопорушень, до яких застосовується ця стаття, вважається таким, що підлягає включенню в будь-

який існуючий між сторонами договір про видачу як правопорушення, що може потягти видачу. Сторони зобов'язуються включати такі правопорушення як правопорушення, що можуть передбачати видачу, в будь-який договір про видачу, що буде укладений між ними. Видача здійснюється відповідно до умов, передбачених законодавством запитованої сторони або застосовуваними договорами про видачу, включаючи підстави, за якими запитована сторона може відмовити у видачі. Сторони прагнуть укласти двосторонні і багатосторонні угоди з метою здійснення або підвищення ефективності видачі [11].

Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчання найманців містить положення щодо видачі осіб, які вчинили злочин, а саме: держава-учасниця цієї конвенції, на території якої перебуває злочинець, відповідно до своїх законів бере його під варту або здійснює інші заходи, що забезпечують його присутність до того часу, поки це необхідно для того, щоб порушити кримінальне провадження або вдатися до дій по цій видачі. Також ця держава негайно здійснює попереднє розслідування фактів. Стаття 12 відповідно до принципу «видай або суди» визначає, що держава, яка не видає особу, зобов'язана без яких-небудь винятків і незалежно від того, вчинено злочин на її території або ні, передати справу своїм компетентним органам для цілей кримінального переслідування шляхом здійснення судового розгляду відповідно до законодавства цієї держави. Держави-учасниці видають осіб на підставі будь-якого договору про видачу, який укладається між ними [12].

Висновки. Отже, екстрадиція – це процесуальна дія, що полягає в передачі особи державою, на території якої вона перебуває, іншій державі (на її вимогу) з метою притягнення такої особи до кримінальної відповідальності або для виконання обвинувального судового вироку. Як правило, видача здійснюється на підставі договору між відповідними державами. Це може бути або двосторонній договір, або багатостороння конвенція, учасниками якої повинні бути як запитуюча, так і запитована держава. Прикладом такої конвенції є Європейська конвенція про видачу 1957 року.

Видача може здійснюватися і без договору, якщо це передбачається законодавством запитованої сторони. Видача може здійснюватися лише щодо певних злочинів. Як правило, їх список або критерії їх визначення (тяжкість покарання тощо) встановлюється в договорі. Традиційно слід дотримуватися правила подвійної підсудності, тобто злочин, за здійснення якого запитується видача, повинен визнаватися таким у законодавстві як запитуючої, так і запитованої сторони.

При цьому видачі можуть перешкодити такі обставини: відсутність міжнародно-правової норми, яка б зобов'язувала запитовану сторону здійснити видачу; перебування особи в громадянстві (підданстві) запитованої сторони; надання особі статусу біженця, політичного притулку; відсутність у законодавстві запитованої сторони кримінального покарання за відповідні діяння або вийшов термін давності; тяжка хвороба особи; інші моменти. Усі країни ЄС мають між собою правові угоди, що дозволяють видачу своїх громадян. Велика Британія, згідно з Актом про екстрадицію 2003 р., зобов'язана видавати у тому

числі і своїх громадян у країни, з якими вона має відповідні міждержавні угоди. Аналогічна ситуація в США.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Кримінальний процесуальний кодекс України від 13.04.2012: [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B0-17>.
2. Європейська конвенція про видачу правопорушників. Париж, 13 грудня 1957 року [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_033.
3. Конституція України від 28.06.1996 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>.
4. Кримінальний кодекс України від 05.04.2001 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.
5. Grundgesetz für die Bundes Republik Deutschland (1949) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.bundestag.de/grundgesetz>.
6. Costituzione della Repubblica Italiana (1947) [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.comune.poviglio.re.it/allegati/costituzione%20Italiana.pdf>.
7. Constituição da República Portuguesa (1976): [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.parlamento.pt/Legislacao/Paginas/ConstituicaoRepublicaPortuguesa.aspx>.
8. Екстрадиція як інститут кримінально-процесуального права України: автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: 12.00.09 [Електронний ресурс] / В.С. Березняк; Дніпропетр. держ. ун-т внутр. справ. – Д., 2009. – 20 с. – Режим доступу: <http://www.nbuv.gov.ua/ard/2009/09bvspuu.zip>.
9. Кодекс міжнародного приватного права (Кодекс Бустаманте) США; Кодекс, Міжнародний документ від 20.02.1928 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_419/page2.
10. Римський статут Міжнародного кримінального суду. Міжнародні суди ООН; Статут, Міжнародний документ від 17.07.1998 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_588/page4.
11. Конвенція Організації Об'єднаних Націй про боротьбу проти незаконного обігу наркотичних засобів і психотропних речовин. Конвенція, Міжнародний документ від 20.12.1988 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_096.
12. Міжнародна конвенція про боротьбу з вербуванням, використанням, фінансуванням і навчання найманців. Конвенція, Міжнародний документ від 04.12.1989 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_103.
13. Кримінальний процес : підручник / Ю.М. Грошевий, В.Я. Тацій, В.П. Пшонка та ін. / За ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки. – Х. : Право, 2013 – 824 с.
14. Кримінально процесуальне право України: Підручник / За загальною редакцією Ю.П. Аленіна. – Х. : ТОВ «Одіссей», 2009. – 816 с.
15. Кримінальний процес: підручник. / за заг. ред. В.В. Коваленка, Л.Д. Удалової, Д.П. Письменного. – К. : «Центр учбової літератури», 2013. – 544 с.
16. Актуальні питання кримінального процесу України [текст]: навч. посіб. / [Є.М. Блажівський, Козьяков, О.М. Толочко, С.С. Мірошніченко, Г.П. Власова та ін.]; за заг. ред. Є.М. Блажівського. – К.: Національна академія прокуратури України; Центр учбової літератури, 2013. – 304 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:

http://pidruchniki.com/1679042261708/pravo/vidacha_osib_yaki_vchinili_kriminalne_pravoporushennya_ekstraditsiya.

17. Extradition To and From the United States: Overview of the Law and Recent Treaties Michael John Garcia (Legislative Attorney) Charles Doyle (Senior Specialist in American Public Law) March 17, 2010.

18. International Criminals: Extradite or Prosecute? Miša Zgonec-Rožej and Joanne Foakes International Law | July 2013 | IL BP 2013/01.

REFERENCES

1. Kryminalnyi protsesualnyi kodeks Ukrainy vid 13.04.2012 roku: [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/4651%D0%B0-17>

2. Yevropeiska konventsiiia pro vydachu pravoporushnykiv. Paryzh, 13 hrudnia 1957 roku: [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/995_033

3. Konstytutsiia Ukrainy vid 28.06.1996 :[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254%D0%BA/96-%D0%B2%D1%80>

4. Kryminalnyi kodeks Ukrainy vid 05.04.2001 :[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/2341-14>.

5. Grundgesetz für die Bundes Republik Deutschland (1949) : [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.bundestag.de/grundgesetz>.

6. Costituzione della Repubblica Italiana(1947) :[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.comune.poviglio.re.it/allegati/costituzione%20Italiana.pdf>

7. Constituiçãoda República Portuguesa (1976): [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: <http://www.parlamento.pt/Legislacao/Paginas/ConstituicaoRepublicaPortuguesa.aspx>.

8. Ekstradytsiia yak instytut kryminalno-protsesualnoho prava Ukrainy: avtoref. dys. na zdobuttia nauk. stupenia kand. yuryd. nauk: 12.00.09 [Elektronnyi resurs] / V.S. Berezniak; Dnipropetr. derzh. un-t vnutr. sprav. – D., 2009. – 20 s. – ukp. Rezhym dostupu:<http://www.nbu.gov.ua/ard/2009/09bvspu.zip>.

9. Kodeks mizhnarodnoho pryvatnoho prava (Kodeks Bustamante) SShA; Kodeks, Mizhnarodnyi dokument vid 20.02.1928: [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu:http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/995_419/page2.

10. Rymskyi statut Mizhnarodnoho kryminalnoho sudu. Mizhnarodni sudy OON; Statut, Mizhnarodnyi dokument vid 17.07.1998:[Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/995_588/page4.

11. Konventsiiia Orhanizatsii Obiednanykh Natsii pro borotbu proty nezakonnoho obihu narkotychnykh zasobiv i psykhotropnykh rehovyn. Konventsiiia, Mizhnarodnyi dokument vid 20.12.1988 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu:http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/995_096.

12. Mizhnarodna konventsiiia pro borotbu z verbuvanniam, vykorystanniam, finansuvanniam i navchanniam naimantsiv. Konventsiiia, Mizhnarodnyi dokument vid 04.12.1989 [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/995_103.

13. Kryminalnyi protses : pidruchnyk / Yu.M. Hroshevyi, V.Ia. Tatsii, V.P. Pshonka ta in. za red. V.Ia. Tatsiia, V.P. Pshonky. – Kh. : Pravo, 2013 – 824 s.

14. Kryminalno protsesualne pravo Ukrainy: Pidruchnyk / Za zahalnoiu redaktsiieiu Yu.P. Alenina. – Kh. : TOV «Odyssey», 2009. – 816 s.

15. Kryminalnyi protses: pidruchnyk. / za zah. red. V.V. Kovalenka, L.D. Udalovoi, D.P. Pysmennoho. – K. : «Tsentр uchbovoi literatury», 2013. – 544 s.

16. Aktualni pytannia kryminalnoho protsesu Ukrainy [tekst]: navch. posib. / [Ie.M. Blazhivskiyi, Koziakov, O.M. Tolochko, S.S. Miroshnychenko, H.P. Vlasova ta in.]; za zah. red. Ye.M. Blazhivskoho. -K.: Natsionalna akademiia prokuratury Ukrainy; Tsentр uchbovoi literatury, 2013. - 304 s. [Elektronnyi resurs]. – Rezhym dostupu: http://pidruchniki.com/1679042261708/pravo/vidacha_osib_yaki_vchinili_kryminalne_pravoporushennya_ekstraditsiya.

17. Extradition To and From the United States: Overview of the Law and Recent Treaties Michael John Garcia (Legislative Attorney) Charles Doyle (Senior Specialist in American Public Law) March 17, 2010.

18. International Criminals: Extradite or Prosecute? Miša Zgonec-Rožej and Joanne Foakes International Law | July 2013 | IL BP 2013/01.

Карпенко М.І., Коковін Д.І. Дослідження поняття та умов екстрадиції шляхом аналізу міжнародного законодавства

Стаття присвячена дослідженню міжнародного співробітництва, а саме: видачі особи, що переходить за межами держави, де вчинено злочин, з метою захисту порушених прав і притягнення винних осіб до відповідальності. У статті проаналізовано такі питання: захист порушених прав; захист прав особи, що видається; поняття та умови видачі особи за різними міжнародними договорами; загальноприйняті міжнародною спільнотою принципи, згідно з якими здійснюється видача особи; шляхи міжнародної співпраці щодо протидії злочинності. Дослідження проведено на основі аналізу чинного законодавства України та міжнародних угод, договорів, статутів різних організацій.

Ключові слова: видача особи, екстрадиція, захист прав, міжнародне законодавство, міжнародне співробітництво, притягнення до відповідальності, боротьба зі злочинністю.

Карпенко Н.И., Коковин Д.И. Исследование понятия и условий экстрадиции путём анализа международного законодательства.

Статья посвящена исследованию международного сотрудничества, а именно: выдачи человека, который скрывается за пределами государства, где совершено преступление, с целью защиты нарушенных прав человека и привлечение к ответственности виновного. В статье описываются следующие вопросы: защита нарушенных прав, защита прав человека, который подлежит выдаче, понятие и условия выдачи за разными международными договорами, общепринятые международным обществом принципы, согласно с которыми совершается выдача человека, пути международного сотрудничества противодействия преступности. Исследование проведено на основании анализа действующего законодательства Украины и международных соглашений, договоров, статутів разных организаций.

Ключевые слова: выдача человека, экстрадиция, защита прав, международное законодательство, международное сотрудничество, привлечение к ответственности, борьба с преступностью.

Karpenko M., Kokovin D. Investigation of meanings and clauses of extradition on the basis of international legislation's analyzing

The article devotes to the investigation of the international co-operating, exactly people extradition that is at large overseas, where perpetrated a crime with intent of

protection defence of violated rights and prosecution of guilty. In the article describes the next issues: defence of violated rights, defence of human rights who should be rendered, meaning and clauses of extradition on the basis of international conventions, international generally accepted principals, according to which realizes extradition, ways of international co-operation crime prevention. The study was conducted on the analysis of the current legislation of Ukraine and international agreements, treaties, charters of the various organizations.

Keywords: *Extradition; Defense of right; International law; International co-operating; Prosecution of guilty; Crime prevention.*

Стаття надійшла до редакції 05.04.2016.